

Valtioneuvoston asetus

keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään jätelain (646/2011) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään jätelain (646/2011) 48 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun paperituotteiden tuottajan velvollisuudesta järjestää käytöstä poistettujen paperituotteiden (*keräyspaperi*) erilliskeräys ja kierrätys.

Tässä asetuksessa *paperituotteilla* tarkoitetaan sanomalehtiä, aikakauslehtiä, suoramainontajulkaisuja, puhelinluetteloja, postimyyntiluetteloja, kirjekuoria, toimistopaperia ja muita niihin rinnastettavia paperituotteita, ei kuitenkaan kirjoja.

2 §

Keräyspaperin erilliskeräys ja kierrätys

Tuottajien on järjestettävä keräyspaperin erilliskeräys ja kierrätys siten, että vuosittain vähintään 85 painoprosenttia kaikkien markkinoille saatettujen paperituotteiden määrää vastaavasta määrästä paperituotteita kierrätetään.

3 §

Vastaanoton järjestäminen

Tuottajan on jätelain 49 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuutensa noudattamiseksi järjestettävä keräyspaperin maksuton ja keräyspaperin haltijan kannalta vaivaton vastaanotto koko maassa pientalo- ja haja-asutusalueilla sijaitsevilla kiinteistöillä syntyvän keräyspaperin erilliskeräystä varten. Tuottajan on järjestämässään vastaanotossa huolehdittava siitä, että palvelutasoa ja saavutettavuutta koskevat seuraavat vähimmäisvaatimukset täyttyvät:

1) vastaanottopaikkojen verkosto kattaa koko maan siten, että vastaanottopaikkoja on myös muualla kuin alueilla, joilla keräys ja jätehuolto on kannattavinta;

2) vastaanottopaikkoja on alueittain tasapuolisesti huomioon ottaen väestötiheys ja alueella jätelain 49 §:n 2 momentin mukaisesti järjestetty keräyspaperin kuljetus kiinteistöiltä;

3) vastaanottopaikat sijoitetaan tavanomaisesti käytettävien palvelujen yhteyteen, yleisesti käytettyjen kulkureittien varrelle tai muutoin siten, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin pientalo- ja haja-asutusalueella sijaitsevia kiinteistöjä.

Jätteen vastaanottopaikkojen perustamista, ylläpitoa ja hoitoa koskevista yleisistä vaatimuksista säädetään jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) 10 §:ssä.

Tuottajan velvollisuudesta järjestää keräyspaperin kuljetus muualla kuin pientalo- ja haja-asutusalueella sijaitsevalta kiinteistöltä säädetään jätelain 49 §:n 2 momentissa.

4 §

Tuottajien maksuosuudet

Tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteista säädetään jätelain 63 a §:ssä. Hallinnollisia maksuja määritettäessä ei sovelleta jätelain 63 a §:n 2 momentissa tarkoitettua maksujen mukauttamista. Hallinnollisten maksujen osalta saadaan poiketa siitä mitä jätelain 63 a §:n 1 momentissa säädetään maksujen suhteuttamisesta tuottajan markkinoille saattamien tuotteiden määrään. Hallinnolliset maksut tulee tällöin määrittää siten, ettei niiden osuus ole kohtuuttoman suuri verrattuna tuottajan markkinoille saattamien paperituotteiden määrään ja niiden jätehuollosta ja muista tuottajavastuuelvoitteista johtuviin maksuihin.

5 §

Tiedottaminen keräyspaperin vastaanotosta

Tuottajan on jätelain 51 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tiedottamisessa julkisin tiedotuskampanjoin sekä muulla tiedottamisella huolehdittava siitä, että kiinteistön haltijat ja muut paperituotteen haltijat saavat tarvittavat tiedot keräyspaperin erilliskeräysvelvoitteista ja -ohjeista, käytettävissä olevista erilliskeräys- ja kierrätysjärjestelyistä, jätteen määrän vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisemisestä.

Tuottajan velvollisuudesta julkaista tietoja jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvoitteiden täyttymisestä säädetään jätelain 54 §:ssä. Tuottajayhteisön velvollisuudesta julkaista tietoja omistajistaan ja jäsenistään, tuottajilta perittävistä maksuista sekä palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä säädetään jätelain 63 ja 66 §:ssä.

6 §

Valtuutetun edustajan velvollisuus tiedottaa

Valtuutetun edustajan, joka on saanut valtuutuksensa sellaiselta toiseen valtioon sijoittautuneelta toimijalta, joka toimittaa paperituotteita Suomen markkinoille muutoin kuin etäkaupalla suoraan loppukäyttäjälle, on viivytyksettä tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja hyväksymisestään tuottajarekisteriin tai liittymisestään tuottajayhteisöön sekä valtuutuksen tai hyväksymisen muuttamisesta tai peruuttamisesta sellaiselle tuottajalle, joka ilman saatua valtuutusta vastaisi näiden paperituotteiden tuottajavastuuelvoitteista. Jos edellä mainittu tuottaja, jonka sijasta valtuutettu edustaja hoitaa kyseisten paperituotteiden tuottajavastuuelvoitteet, on tuottajayhteisön jäsen, valtuutetun edustajan on lisäksi viipymättä tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja valtuutuksen ajankohdasta kyseiselle tuottajayhteisölle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun tiedottamisen on sisällettävä tiedot valtuutuksen antajasta, markkinoille toimitettujen tuotteiden lajista, laadusta ja määrästä sekä siitä, miten tuottajavastuuelvoitteiden täyttäminen on järjestetty. Tuottajayhteisölle on lisäksi tiedotettava, kuka olisi ilman saatua valtuutusta vastannut tuottajavastuuelvoitteista mainittujen tuotteiden osalta.

7 §

Selvitys taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma jätehuollon järjestämiseksi

Tuottajayhteisön tai Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen jätelain 64 §:n 2 momentin nojalla määräämän tuottajan on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä toimitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettu selvitys riittävästä taloudellisista järjestelyistään ja toimintasuunnitelma jätehuollon järjestämisestä.

Selvitykseen riittävästä taloudellisista järjestelyistä on sisällytettävä viimeksi päättyneen tilikauden vahvistettu tilinpäätös, alkaneen tilikauden talousarvio sekä tarvittaessa välintilinpäätös tai tilinpäätöksenuste. Jos mainittuja asiakirjoja ei voida toimittaa, riittävät taloudelliset järjestelyt on osoitettava luotettavasti muilla tavoin.

8 §

Tuottajan hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Tuottajan hakemuksessa tuottajarekisteriin hyväksymiseksi on oltava:

- 1) tuottajan nimi, yhteystiedot sekä yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) tiedot tuottajan markkinoille saattamista paperituotteista sekä arvio niiden määrästä tonneina vuodessa;
- 4) tiedot tuottajan järjestämästä keräyspaperin erilliskeräys- ja vastaanottoaikkaverkostosta, kuljetuksesta, esikäsitelystä, kierrätyksestä ja muusta hyödyntämisestä sekä loppukäsittelystä;
- 5) arvio tuottajan järjestämän jätehuollon piiriin vuosittain tulevan keräyspaperin määrästä tonneina;
- 6) selvitys keräyspaperin vastaanottoa koskevasta tiedottamisesta;
- 7) selvitys jätehuollon järjestämiseen liittyvistä sopimuksista sekä sopimuskumppaneiden ympäristöluvista ja ympäristöasioiden hallintajärjestelmistä;
- 8) omavalvontaa koskeva suunnitelma;
- 9) päivämäärä, jolloin hakemus on tehty;
- 10) vakuutus annettujen tietojen paikkansapitävyydestä.

Valtuutetun edustajan hakemuksessa on 1 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi oltava tiedot valtuutuksen antajasta sekä niistä tuottajista, jotka ilman valtuutusta vastaisivat tuottajavastuuvaikeuksista valtuutusta koskevien tuotteiden osalta. Hakemuksessa tulee lisäksi olla vakuutus siitä, että valtuutettu edustaja on nimetty kirjallisella valtuutuksella jätelain 66 b §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti.

9 §

Tuottajayhteisön hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Tuottajayhteisön hakemuksessa tuottajarekisteriin hyväksymiseksi on oltava:

- 1) 8 §:n 1 momentin 1,2 ja 4–10 kohdassa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot tuottajayhteisöstä;
- 2) tiedot tuottajayhteisöön kuuluvien tuottajien markkinoille saattamista paperituotteista sekä arvio niiden määrästä tonneina vuodessa;
- 3) tuottajayhteisön kunkin perustajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä toimiala;

4) tuottajayhteisöön kuuluvien tuottajien nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä tuottajayhteisöön liittymispäivämäärä;

5) tuottajayhteisöön kuuluvien valtuutettujen edustajien nimi, yritys- ja yhteisötunnus ja tuottajayhteisöön liittymispäivämäärä sekä tiedot valtuutuksen antajasta ja niistä tuottajista, jotka muutoin vastaisivat tuottajavastuuvälvoiteista valtuutusta koskevien tuotteiden osalta;

6) selvitys siitä, miten veloitteet jaetaan tuottajien kesken ja miten uusi tuottaja voi sopia tuottajavastuun hoitamisesta tuottajayhteisön kanssa;

7) 7 §:ssä tarkoitettu selvitys tuottajayhteisön riittävästä taloudellisista järjestelyistä toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi.

10 §

Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista

Jätelain 106 §:ssä tarkoitettu ilmoitus toiminnassa tapahtuneista olennaisista muutoksista sekä tuottajayhteisön jäsenten muuttumisesta on tehtävä kuukauden kuluessa muutoksesta.

Riittävien taloudellisten järjestelyiden osoittamista ja toiminnan turvaamista koskevan selvityksen ja suunnitelman antamisen ajankohdasta tuottajayhteisön toiminnan muuttuessa olennaisesti säädetään jätelain 64 §:ssä.

11 §

Seurantatietojen ilmoittaminen

Tuottajan tai tuottajayhteisön siihen kuuluvien tuottajien puolesta on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä ilmoitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle edellisen vuoden toimintaansa koskevat seuraavat tiedot:

1) Suomen markkinoille saatettujen paperituotteiden valmistukseen käytetyn Suomessa valmistetun tai maahantuodun paperin määrä tonneina;

2) maahan tuotujen painettujen paperituotteiden määrä tonneina;

3) Suomessa erilliskerätyn keräyspaperin määrä tonneina;

4) kierrätetyn, energiana hyödynnetyn ja muulla tavoin käsitellyn keräyspaperin määrä tonneina eriteltynä käsittelylaitoksen mukaan sekä käsittelylaitoksen nimi ja sijaintipaikka;

5) saavutettu kierrätysaste ja selvitys ilmoitettujen tietojen arviointi- ja laskentaperusteista sekä arvio tietojen luotettavuudesta;

6) selvitys keräyspaperin vastaanottoa koskevasta tiedottamisesta;

7) tiedot omavalvontaa koskevan suunnitelman edellyttämistä toimista ja tarkastuksista;

8) tiedot 3 §:ssä säädettyssä vastaanoton järjestämisessä tapahtuneista muutoksista.

12 §

Seurantatietojen kokoaminen

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tässä asetuksessa säädettyjen veloitteiden noudattamisen seuraamiseksi ja valvomiseksi vuosittain koottava ja tarkastettava 11 §:ssä tarkoitettut seurantatiedot sekä arvioitava Suomessa syntyvän keräyspaperin määrä ja saavutettu kierrätysaste.

13 §

Omaevalvonta

Jätelain 53 a §:ssä tarkoitettussa omaevalvontaa koskevassa suunnitelmassa on oltava:

1) selvitys 11 §:ssä tarkoitettujen seurantatietojen kokoamisesta ja arvio tietojen luotettavuudesta sekä suunnitelma tietojen luotettavuuden kehittämiseksi;

2) arvio jätelain 46 §:ssä tarkoitettujen tuottajan kustannusvastuun täyttymisestä;

3) selvitys jätelain 63 a §:ssä ja tämän asetuksen 4 §:ssä tarkoitetuista tuottajan maksuosuuksista ja niiden mukauttamisen perusteista sekä niiden seurannasta;

4) menettelyt 3 kohdassa tarkoitettujen maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteiden säännönmukaisesta uudelleenarvioimisesta ja kehittämisestä;

5) suunnitelma omaevalvonnan toteuttamisesta ja organisoinnista sekä omaevalvonnan tueksi tehtävistä tarkastuksista.

Jätelain 53 a §:ssä tarkoitettujen tarkastusten tekijällä tulee olla tehtävän suorittamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja muu pätevyys. Tarkastus voidaan suorittaa useammassa osassa tarkastajan erityisosaaminen huomioon ottaen tai liittää muuhun vastaavaan tuottajayhteisön toimintaan kohdistuvaan ulkopuoliseen tarkastukseen. Jos tuottajalla on käytössään sertifioitu hallintajärjestelmä, voidaan tarkastus kytkeä osaksi mainittua järjestelmää.

14 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä maaliskuuta 2023.

Tällä asetuksella kumotaan keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä annettu valtioneuvoston asetus (528/2013).

Helsingissä 2.3.2023

Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo

Neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg